

2673.
Kurkijoki.

Löytöjä Hämeenlahden Linnavuorelta, jossa Hjalmar Appelgren kesällä (Elokuussa) 1889 kävi edillisenä kesänä alottamiensa kaivaustöitä jatkamassa. Silloin tutkittiin kukkulan kaakkoiskulmalla kolme kumpua ja niiden ympärillä olevaa tasaista, 0,10 à 0,20 met:n vahvuista maakerrosta, jonka alla oli sileä kallio. Kumpujen numerot tässä ovat jatkoa 1888 vuoden numerosarjalle; kts. N^o 2613. Vertaa myös "Suomen Muinaislinnat" siv. 131-136 ja Ark. Komissionin arkistossa olevat kaivajan tekemät tarkemmat asemapiirrookset löytöpaikoista.

Maapalsta kumpujen 7 ja 9 eteläpuolella.

1. Täältä oli tilanomistaja jo ennen löytänyt kaksi atraimen puoliskoa, kumpainenkin kolmihaarainen; jokaisen piikin päissä on sisällepäin kääntynyt väkä. Kts. "Suom. Muinaislinnat" kuva 66. (Konserv. päiväkirja 2/XII 1889.) Ostettu valtion kokoelmiin.
Nyt löytyi:
2. Rautaisen äimän (?) kärkiosa (löytöpaikka a).
3. Kolme sieraa, yksi katkennut päästä; toinen on kahdessa osassa (katkennut keskeltä), vaan on museossa liimattu yhteen, kolmas eheä, löytöpaikat a, b ja E.
4. Lyhyt reiällä varustettu siera, kts. "S. Muinaislinnat" kuva 115; ja liuskoja 2:sta muusta samanlaisesta (löytöp. b, c).
5. Pieni, hoikkanen rautaveitsi (löytöp. b).
6. Koristettuja reuna- ynnä muita palasia ainakin kahdeksasta saviastiasta, joista useat selvään ovat pyörälle valettuja; yksi

2673. kuvattu "S. Muinaislinnat" kuva 105. (Löytöp. a, b, c, d, e, E).
Kurkijoki.
7. Pieni ympyräinen vaskilevy, varustettu pitkulaisella lävellä; vrt. "Suom. Muinaislinnat" kuva 86. (Löytöpaikka d).
8. Ympyräinen rautalevy, mahdollisesti luokosta; (löytöpaikka f).
9. Putki spiraaliin kierretystä pronssilangasta (löytöp. g); vrt. "S. Muinaislinnat" kuva 79.
10. Limsiöpaloja (b), valkoista ukonkiveä, rautakuonaa (b), poltettua savea, hevosen hammas (b) ja poltetuita luusirpaleita.
11. Isot rautakeritsimet (löytöpaikka F); "S. Muinaislinnat" kuva 62 sekä pitkulainen rautapala.

Kumpu 7:n itäpuolelta:

12. Suuri joukko eläimen, pääasiallisesti naudan luita, joista muutamissa löytyy veitsen jälkiä (löytöp. h).
(?)
13. Ison mustan lasihelmen puolisko, varustettu keltaisilla poikkiviivoilla, samaa muotoa ja koristuskaavaa kuin kuvassa 80, "Suom. Muinaislinnat", nähtävä (löytöp. i).
14. Saviastiankappaleita, kuvitettuja kaksijakoisilla painetuilla kuoppakoristuksilla; ("S. Muinaisl." kuva 110 onnistumaton); (löytöpaikka k).
15. Poltettuja savipalasia.

Kumpujen 7:n ja 8:n länsipuolelta:

16. Kaksirenkaisessa ketjunliitteessä riippuva helykoristus pronssista (kts. "S. Muinaisl." kuva 74), joka lähinnä on verrattava riippuviin heloihin Inkeriläisissä hanhenku-

puuttuu

2673.
Kurkijoki.

vissa myöhemmällä rautakaudella; vrt. J.R.As-
pelin, Muinaisjäännöksiä kuva 1201.

17. Pronssinen niittausnaula. *puuttuu*
18. Pari hitusta hopearahasta, niin epäsel-
vää ja pientä, ettei leimaa voi nähdä.
19. Vähän saviastiankappaleita, poltettua sa-
vea, sekä joku palanen poltettua luuta kah-
desta eri paikasta. *puuttuu*
20. Rautapala taittunut jostain pitemmästä
esineestä.

Kumpu 7.

Kummun yläosasta löytyi:

21. Luusta sorvattu, litteä värttinänpyörä,
jonka molemmilla puolilla on, myöskin sor-
vaamalla tehtyjä, kehänmuotoisia uurroksia eli
viivoja; kts. "S. Muinaislinnat" kuva 88.
22. Isolla soikealla lävellä varustettu pieni
ympyräinen vaskilevy, kts. "S. Muinaisl." ku-
va 86. (Löytöp. m).
23. Pieni litteä helmi (löytöp. o).
24. Vaskinen kattilan korva; "S. Muinaislin-
nat" kuva 96; (löytöp. p).
25. Reuna- y.m. palasia saviastiasta (n,s).
26. Nokeutuneita luupalasia ja kalan (?) sel-
känikama (r) sekä lehmän lapaluu (l).

Alaosassa olivat:

27. Rautainen hevosenkengänmuotoinen solki, teh-
ty pyöreästä vartaasta, jonka päät ovat spi-
ralissa, "S. Muinaisl." kuva 69, ja pronssi-
nen kapeakantainen paljin samanlaisesta sol-
jesta (u, w).
28. Kaksi, museossa yhteen liimattua palasta,
ohkaisesta sierasta (löytöpaikka v).
29. Kaksi saviastiankappaletta, toinen reunas-
ta, toinen sivulta varustettu suorilla viiva

2673. koristuksilla; (löytöp. y, x).
 Kurkijoki. 30. Kaksi limsiöpalasta (löytöp. t).

Kumpu 8.

Ylemmästä tuhkerroksesta löytyi:

31. Veitsenterä, samaa muotoa kuin kuva 60, "Suom. Muinaislinnat".
 32. Rautainen sila veitsen päästä, terän juurelta, kts. "S. Muinaisl." kuva 61.
 33. Pieni soikea vaskilevy jostain isommas- ta esineestä.

Alemmasta tuhkerroksesta löytyi:

34. Rauta-avain, jonka lehti on hävinnyt ja varsi varustettu kahdella vartaalla, kts. "Suom. Muinaislinnat". (Löytöpaikka m).

Muulla kunnan yläosassa tavattiin:

35. Pitkä litteä siera (löytöpaikka a).
 36. Rautapuikko, toisesta päästä kokoon kää- ritty, toisesta taittunut; (löytöp. f).
 37. Pronssinen paljin hevosenkengänmuotoises- ta soljesta (löytöp. b).
 38. Kaksi pientä pronssilevyä, joista toi- sessa on reikä; pieni sulannut pronssipala ja limsiösiru (c, d, e).
 39. Vähän poltettuita ja polttamattomia lui- ta.

Syvemältä, kunnan pohjalta löytyi:

40. Reuna- y.m. palasia saviastiasta sekä palasia poltettua savea.
 41. Arapialaisen hopearahan puolisko (Kts. "Suom. Muinaislinnat" kuva 116), joka löytyi melkein kallion päältä; lyöty vuosien 816- 912 välillä j. Kr. synt.
 42. Pronssinen spiralisormus ympyräisestä var- taasta yhdessä kierroksessa.
 43. Umpinainen pronssisormus, jonka vahvempaa

2673.
Kurkijoki.

kantapuolta viilaamalla on tehty punotun nuoran näköiseksi; kts. "S. Muinaislinnat" kuva 77.

44. Luusta sorvattu, kaksijakoinen korkea väärttinänpyörä, kts. "Suom. Muinaislinnat" kuva 91.

45. Soikea keltainen helmi lasintapaisesta aineesta; "S. Muinaisl." kuva 82.

46. Rautanaula.

Maasta kumpu 8:n pohjoispuolella:

47. Kaksi putkea spiraliin kierretystä pronssilangasta.

48. Neljä kullattua lasi- (?) helmeä joista kolme on varustettu poikkipäin käyvällä harjanteella, neljäs koristettu pitkinpäin käyvillä harjoilla; kts. "Suom. Muinaislinnat" kuvat 83, 84 ja 85.

49. Pieni rautainen vyösolki, josta paljin puuttuu, kts. "Suom. Muinaislinnat" kuva 71.

50. Ymmyrkäinen rautalevy, jonka keskellä reikä; kesnties lukosta.

51. Kaksi nuolenterää raudasta, joiden lehti keskikohdalta levenee kulmikkaaksi ja joiden ruoto on litteä päinvastaisessa suunnassa kuin lehti. Kts. "Suom. Muinaislinnat" kuva 64, jossa poikkileikkaus väärin on kuvattu harjavaksi pitkällä sivuilla.

52. Hoikkanen, neliskulmaiseksi hiottu siera. "S. Muinaisl." kuva 113.

53. Pitkähajaisen leukakirveen yläosa, kts. "S. Muinaislinnat" kuva 58. Kummallakin sivulla kaksi poikkipäin käyvää viivaa.

54. Pieni koristamaton väärttinänpyörä punaista kiveä tahi tekokiveä; kts. "S. Muinaislinnat" kuva 89.

2673. Kurkijoki.
55. Palasia vaskikattilasta (?), jossa niittausnastoja vielä näkyy sekä muita vaskikiskoja.
56. Pieniä rautakiskoja, 6 rautavarrasta, 1 pronssivarras ja litistynyt niittausnaula ("S. Muinaisl." kuva 101).
57. Pieniä saviastian palasia, joista kaksi koristettua, sekä hevosenhampaita ja muutamia poltettuja luusirpaleita.

Kumpu 9.

58. Kaksi hopearahaa, jotka olivat päällistysten likinnä kalliota. Toisessa näkyy etupuolella hallitsijan kuva, takapuolella risti; reunakirjoitukset ovat tuntumattomiksi kuluneet. Se on valtioneuvos W. Laguksen määräyksen mukaan saksalaisen keisarin Henrik II:n (v. 1002-1024) Thielissä lyöttämä raha; (S. Muinaislinnat kuva 117). Toisen rahan etupuolella on hallitsijan kuva sekä reunassa kirjoitus: ECBE) takapuolella on kaksi miehenkuvaa (apostoli Simon ja Judas) rinnakkain, joiden yläpuolella risti; reunakirjoitus kulunut (Suom. Muinaislinnat kuva 118). Tämä frieslantilaisen kreivin Egbert II:n (1068-1090) Dokkumissa lyöttämä raha (vrt. H. Dannenberg, Die Deutsche Mynzen Taf. 22, k. 528). (Löytöpaikka j).
59. Putkilukko ynnä lukon loiro, jossa on kolme oasta, kts. Suomen Muinaislinnat kuva 95. (Löytöpaikat a, b).
60. Pieni puolipallonmuotoinen varttinänpyörä luusta; Suom. Muinaislinnat kuva 90. (Löytöpaikka e).
61. Suoran kulman muodostava rauta(-veitsi) päreen kiskomista varten (?); Suom. Muinais-

Rahakappale

*Ent. Alceus
Mynze an Hen-
rik II.*

A. Hacken

2673. linnat kuva 63. (Löytöp. o).
- Kurkijoki. 62. Rautainen hakasenrengas lehtineen; S. Muinaisl. kuva 72. (Löytöp. f).
63. Pronssinen hihnasolki, josta paljin puutuu; kanta varustettu kolmella reiällä; Suom. Muinaislinnat kuva 70. (Löytöp. *l*).
64. Litteä pronssirengas, ehkä soljesta; Suom. Muinaislinnat kuva 73 (löytöp. o) sekä pieni pala rautarenkaasta.
65. Yhdeltä puolen hiottu siera nähtävästi sahatusta kivistä (löytöp. i).
66. Kappaleita ainakin 5:stä saviastiasta, joista yhdessä kaulan asento on niinkuin kuvassa 104, kahdessa niinkuin kuvassa 109 kirjassa Suomen Muinaislinnat; (löytöpaikat c, d, g, h, l, m, n ja p).
67. Poltettua savea, raudankuonaa (?) ja hevosenhammas.

Erinäisistä paikoista:

68. Palanen rautakiskoa, limsiökappale ja palasia saviastioista.

2674.

Muinaiskaluja, joita Hjalmar Appelgren matkoillaan kesällä vuonna 1889 osti valtion kokoelmiin eri osista maata:

- Saltvik. 1. Kaksi hopearahaa, toinen arapialainen, toinen molemmilta puolilta kulunut ihan sileäksi; kuuluvat ennen tunnettuun isoon löytöön Bertbystä Saltvikin pitäjässä Ahvenanmaalla, josta rahoja oli joutunut monialle. Nämät lu nastettiin Borgbodan talosta.